

BRANDPREVENTIE OP DE ARBEIDSPLAATSEN

PRINCIPE

De wetgeving betreffende de brandpreventie op de arbeidsplaatsen (Codex Boek III, Titel 3) legt duidelijk uit welke maatregelen de werkgevers moeten nemen inzake brandpreventie.

Deze maatregelen worden genomen op basis van een risicoanalyse, en kunnen onderverdeeld worden in vier grote delen:

1. **Opstellen van een brandpreventiedossier;**
2. **Specifieke preventiemaatregelen nemen;**
3. **De werknemers opleiden en informeren;**
4. **Maatregelen nemen in verband met aannemers die werken uitvoeren.**

Het doel van deze maatregelen is:

- het voorkomen van brand en verzekeren van veiligheid van werknemers en andere aanwezigen op de arbeidsplaats;
- garanderen van een snelle en veilige evacuatie en snel en efficiënt bestrijden van elk begin van brand;
- beperken van de schadelijke gevolgen van een brand en vergemakkelijken van de tussenkomst van de openbare hulpdiensten.

TOEPASSINGSGBIED

Codex art. III.3-1

Boek III, Titel 3 van de Codex bevat alle uitvoeringsbesluiten van de Welzijnswet werknemers 1996 waaruit volgt dat art. 2 §1 van deze wet van toepassing is.

Met andere woorden:

- *alle werkgevers moeten de bepalingen van de Codex Boek III, Titel 3 inzake brandpreventie toepassen;*
- *de hierboven vermelde bepalingen van de Codex maken geen onderscheid tussen kleine of grote ondernemingen. Al wat volgt is zowel van toepassing op een groot chemiebedrijf als op een klein uitzendkantoor met 2 werknemers.*

BRANDPREVENTIE- DOSSIER

➤ **Inhoud**

Codex art. III.3-24

De werkgever houdt een "brandpreventiedossier" bij met als **inhoud** (zie toelichting verder):

1. Risicoanalyse brand en preventiemaatregelen
2. Een beschrijving van de brandbestrijdingsdienst
3. Het intern noodplan (*met procedures bestemd voor eigen personeel*)
4. Het evacuatieplan
5. Het interventiedossier
6. Verslagen van evacuatieoefeningen
7. Lijst van beschermingsmiddelen tegen brand, plus hun situering op een plan
8. Verslagen van periodieke controles
9. Andere verplichte documenten

Advies: start reeds met het opmaken van het dossier met de beschikbare elementen, vul dan het ontbrekende aan.

<p>Codex art. III.3-3</p>	<p>Boek III, Titel 3 van de Codex (Brandpreventie op de arbeidsplaatsen) specificeert in detail elk van de bovengenoemde punten. Hieronder worden de voornaamste elementen genoemd uit dit deel van de Codex:</p>
<p>Codex art. III.3-3</p>	<p>1. Risicoanalyse</p> <p>De werkgever voert een risicoanalyse uit, rekening houdend met (onder meer):</p> <ul style="list-style-type: none"> • de aard van de activiteiten; • de gebruikte stoffen en arbeidsmiddelen; • de grootte van de onderneming en het aantal werknemers; enz. <p>De resultaten van de risicoanalyse worden opgenomen in een document.</p>
<p>Codex, art. III.3-7-</p>	<p>2. Brandbestrijdingsdienst</p> <p>Elke werkgever richt een brandbestrijdingsdienst op. In dit gedeelte wordt de organisatie van de brandbestrijdingsdienst beschreven.</p>
<p>Codex art. III.3-23-</p>	<p>3. Intern noodplan</p> <p>Het intern noodplan omvat schriftelijke procedures voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de uitvoering van de taken van de brandbestrijdingsdienst; • de evacuatie van personen; • de evacuatieoefeningen; • het gebruik van de beschermingsmiddelen tegen brand (<i>Boek III, Titel 3 van de Codex bepaalt wat verstaan wordt onder beschermingsmiddelen, zie verder punt 7</i>); • de informatie en de opleiding van de werknemers. <p>De procedures worden "voor gezien" getekend door de interne preventieadviseur.</p>
<p>Codex art. III.3-13</p>	<p>4. Evacuatieplan</p> <p>De werkgever hangt een evacuatieplan aan de ingang van het gebouw en telkens per niveau. Deze plannen worden ook opgenomen in het brandpreventiedossier. Boek III, Titel 3 van de Codex omschrijft duidelijk wat in deze evacuatieplannen moet opgenomen zijn.</p>
<p>Codex art. III.3-21</p>	<p>5. Interventiedossier</p> <p>Het interventiedossier is bedoeld om de interventie van de openbare hulpdiensten te vergemakkelijken. Het moet aan de hulpdiensten ter beschikking worden gesteld aan de ingang van het gebouw. Boek III, Titel 3 van de Codex omschrijft duidelijk de verplichte inhoud van het interventiedossier.</p>
<p>Codex art. III.3-26</p>	<p>6. Evacuatieoefeningen</p> <p>Minstens één maal per jaar moet een evacuatieoefening worden georganiseerd.</p> <p>De vaststellingen gedaan naar aanleiding van de evacuatieoefeningen moeten worden opgenomen in het brandpreventiedossier.</p> <p>Opmerking: bij elke evacuatieoefening hoort een duidelijk verslag met een beschrijving van de oefening en de conclusies.</p>
<p>Codex art. III.3-2, 11°</p>	<p>7. Beschermingsmiddelen</p> <p>Een beschermingsmiddel tegen brand is elke uitrusting die toelaat brand te detecteren, te signaleren, te blussen, zijn schadelijke gevolgen te beperken of de tussenkomst van de openbare brandweer te vergemakkelijken. <i>Met andere woorden: alle detectieapparatuur, drukknoppen om alarm te geven, alle blustoestellen, muurhaspels, hydranten, eventuele</i></p>

	<p><i>sprinklerinstallaties,...</i> In het brandpreventiedossier moet een lijst worden opgenomen van deze beschermingsmiddelen, plus hun situering op een plan.</p>
<p>Codex art. III.3-22</p> <p>Codex art. III.3-24, 9° tot 11°</p>	<p>8. Periodieke controles</p> <p>De data van de controles EN onderhoudsbeurten evenals de vaststellingen gedaan tijdens de controles van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de beschermingsmiddelen tegen brand; • de gas-, verwarmings- en airconditioningsinstallaties; • de elektrische installaties. <p>9. Andere documenten</p> <p>De lijst van eventuele individuele afwijkingen die aan de werkgever werden verleend op basis van art. 52 van het ARAB. De adviezen verstrekt door de preventieadviseur, het Comité en de openbare hulpdienst. De informatie overgemaakt op vraag van de openbare hulpdienst.</p>
<p>SPECIFIEKE PREVENTIE-MAATREGELEN</p> <p>Codex art. III.3-7 t.e.m. III.3-22</p> <p>Codex art. III.3-7 en III.3-8</p> <p>Codex art. III.3-9</p>	<p>Boek III, Titel 3 van de Codex legt volgende 7 specifieke preventiemaatregelen op:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brandbestrijdingsdienst oprichten 2. Preventie van brand 3. Verzekeren van snelle en veilige evacuatie 4. Elk begin van brand vlug en doelmatig bestrijden 5. De schadelijke gevolgen van een brand beperken 6. De interventie van de openbare hulpdiensten vergemakkelijken 7. Periodieke controle en onderhoud <p>De Codex specificeert in detail elk van de bovengenoemde specifieke preventiemaatregelen:</p> <p>1. Brandbestrijdingsdienst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elke werkgever richt een brandbestrijdingsdienst op. • De 8 taken van deze dienst zijn omschreven in de Codex. • De vaardigheden en opleiding van de leden van deze dienst zijn omschreven in bijlage III.3-1 van Boek III, Titel 3 van de Codex. Ze hebben zowel betrekking op interventie bij brand als op evacuatie. • Een initiële opleiding EN regelmatige bijscholingen zijn verplicht <p>Opmerking In grote bedrijven kan de brandbestrijdingsdienst bestaan uit een voltijdse ploeg specialisten met een eigen voertuigenpark, in een klein bedrijf kan de brandbestrijdingsdienst bestaan uit 1 of meerdere personen met een gepaste vorming.</p> <p>2. Preventie van brand</p> <ul style="list-style-type: none"> • Risico's verminderen met betrekking tot de aanwezigheid van ontvlambare of brandbare stoffen door <ol style="list-style-type: none"> a. <i>Risicoanalyse</i> b. Beperken van hoeveelheden

<p>Codex art. III.3-10 t.e.m. III.3-14</p>	<p>c. Correcte opslag</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regelmatig verwijderen van afvalstoffen
<p>Codex art. III.3-15 t.e.m. III.3-20</p>	<p>3. Evacuatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • De werkgever neemt de noodzakelijke maatregelen opdat, in geval van brand, de werknemers en de andere aanwezigen de arbeidsplaatsen vlug kunnen evacueren naar een veilige plaats, in optimale veilige omstandigheden. • Voorzien van evacuatiewegen, uitgangen en nooduitgangen op basis van de risicoanalyse • Vrijhouden van evacuatiewegen, uitgangen en nooduitgangen • Signalisatie en veiligheidsverlichting • Uithangen van evacuatieplan aan de ingang en per niveau
<p>Codex art. III.3-20</p>	<p>4. Brandbestrijding</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elk begin van brand moet vlug en doelmatig bestreden worden. • De werkgever evalueert, kiest en installeert hiertoe beschermingsmiddelen tegen brand, op basis van de risicoanalyse en andere elementen vermeld in art. 17. • Blustoestellen, hydranten, enz. ... moeten vrijgehouden en duidelijk gesignaleerd worden.
<p>Codex art. III.3-21</p>	<p>5. Gevolgen van brand beperken</p> <ul style="list-style-type: none"> • De constructie en stabiliteit van het gebouw moeten evacuatie en brandbestrijding toelaten, en de uitbreiding van brand beperken.
<p>Codex art. III.3-22</p>	<p>6. Interventie van de hulpdiensten vergemakkelijken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het hiervoor vermelde interventiedossier moet aan de ingang van het gebouw ter beschikking gesteld worden van de openbare hulpdiensten. • Dit dossier omvat onder meer de locatie van gaskranen en elektrische installaties, de locatie van de branddetectiecentrale, de evacuatieplannen...
<p>Codex art. III.3-25</p>	<p>7. Periodieke controle en onderhoud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beschermingsmiddelen tegen brand worden onderhouden en worden minstens één maal per jaar gecontroleerd. • Gas-, verwarmings- en airconditioningsinstallaties evenals elektrische installaties worden in goede staat gehouden en periodiek gecontroleerd.
<p>INFORMATIE en OPLEIDING Codex art. III.3-25</p>	<p>Werknemers moeten, ten laatste de dag van indiensttreding, geïnformeerd worden over brandrisico's, preventiemaatregelen, waarschuwings- en alarmsignalen, de toe te passen maatregelen in geval van brand, en de evacuatie.</p> <p>De werknemers krijgen een vorming aangaande het aangewezen gedrag om brand te voorkomen en om gepast te reageren bij brand. Deze opleiding omvat evacuatieoefeningen die tenminste één keer per jaar worden georganiseerd.</p>
<p>AANNEMERS Codex art. III.3-27 t.e.m.</p>	<p>Wanneer werkzaamheden uitgevoerd worden in de inrichting van een werkgever door aannemers of, in voorkomend geval, onderaannemers, dan legt de Codex de volgende maatregelen op:</p>

<p>III.3-29</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitwisseling van informatie: aannemer en opdrachtgever informeren elkaar over de (brand)risico's. • Voorafgaande toestemming: de opdrachtgever geeft aan de aannemer een voorafgaande toestemming bij werken met bijkomende risico's. <p>Opmerking Een voorafgaande toestemming is evenzeer vereist in het geval dat werken met bijkomende risico's uitgevoerd worden door een werknemer in de inrichting van diens werkgever.</p>
<p>BELANG voor de UITZENDECTOR</p>	<p>De Codex is van toepassing op alle werkgevers zoals voorzien in de welzijnswet. Uitzendkrachten worden niet specifiek vermeld in Boek III van de Codex.</p> <p>Conform de wettelijke verdeling van de taken is het de gebruiker die het onthaal verzorgt en de uitzendkracht informeert over zijn/haar job en de bijbehorende veiligheidsinstructies, met inbegrip van de brandrisico's, handelswijze bij brand, noodnummers en evacuatie-richtlijnen.</p>
<p>OPMERKING</p>	<p>Boek III, Titel 3 van de Codex is niet de enige wetgeving over brand. Er bestaat nog andere wetgeving zoals het ARAB en het KB Basisnormen brandveiligheid. Deze twee laatste zijn meer gericht naar infrastructuur en gebouwenontwerp.</p>
<p>REGELGEVING</p>	<p>Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en zijn uitvoeringsbesluiten.</p> <p>Codex III.3 - Brandpreventie op de arbeidsplaatsen.</p>

Draagwijdte en doelstelling van de circulaire

Een circulaire herneemt de inhoud van een besluit in eenvoudige en klare taal. De informatie opgenomen in deze circulaire wordt gegeven ten louter indicatieve titel en houdt geenszins een raad of juridisch advies in. Preventie en Interim wijst elke aansprakelijkheid af voor enige schade die zou volgen, rechtstreeks of onrechtstreeks, uit een vergissing of een weglating in deze circulaire. Het gebruik van deze circulaire behoort tot de exclusieve verantwoordelijkheid van de lezer.